

آیین نامه اجرایی ساماندهی، نظارت و صدور مجوز نشریات تجربی مساجد

مقدمه:

نظر به ضرورت ساختار سازی، ساماندهی و نظارت بر فعالیت های مطبوعاتی و رسانه ای کانون های فرهنگی و هنری مساجد؛ آیین نامه زیر که حاوی ضوابط و شرایط انتشار نشریات تجربی مساجد است، پس از بررسی ضوابط حاکم بر موارد مشابه (همچون نشریات دانشجویی) تدوین شد.

اما قبل از ورود به مباحث اصلی، باید گفت، نشریه تجربی نشریه ای است که:

□□□□□□● سطح فعالیت و دایره ی مخاطب و سطح توزیع آن محدود است. یعنی روزنامه نگار تجربی نباید نشریه خود را در عرصه ی گسترده و کلی جامعه ببیند و مخاطبی ن عمومی را در نظر بگیرد، بلکه باید برای نشریه خود سطح توزیع محدود و مخاطب مشخص و تعریف شده داشته باشد. مثلاً مخاطب و سطح توزیعی همچون یک مسجد.

فراموش نشود یک کار کرد مهم این گونه از نشریات، اطلاع رسانی فعالیت ها و برنامه ها می باشد.

□□□□□□● دیگر ویژگی نشریه تجربی که به تبع سطح توزیع محدود آن مشخص می گردد. شمارگان (تیراژ) محدود نشریه است

□□□□□□● از دیگر ویژگی های نشریه تجربی این است که نیاز به اخذ مجوز های رسمی و معمول را ندارد و این مسئله به این دلیل است که اولاً کار در سطوح پایین انجام می گیرد و روزنامه نگاران آن در مرحله ی تجربی هستند. ثانیاً این نشریات در سطوح محدود و مقطعی فعالیت دارند و دیگر اینکه اکثر کسانی که نشریه ی تجربی تولید می کنند مؤلفه های لازم را برای اخذ مجوزهای رسمی را دارا نیستند.

□□□□□□● کار و فعالیت در عرصه ی تجربی، به عنوان شغل دست اندرکاران آن قلمداد نمی شود و این عرصه فقط یک زمینه تجربی و استعداد شناسی می باشد.

ماده ۱- تعاریف و کلیات

۱-۱- نشریات تجربی مساجد

کلیه نشریاتی که به صورت ادواری یا گاهنامه با نام ثابت و تاریخ نشر در زمینه های مذهبی، فرهنگی، اجتماعی، سیاسی، هنری، علمی، ادبی، ورزشی توسط شخصیت های حقیقی و حقوقی مرتبط با کانون های مساجد (ائمه

جماعات، مدیران و اعضای کانونهای مساجد) تحت اشراف کانون فرهنگی و هنری مسجد محله منتشر و در بین اعضای کانون، نمازگزاران مسجد توزیع می شوند؛ نشریات تجربی مساجد محسوب می شوند.

تبصره ۱ - نشریات تخصصی که توسط کانونهای تخصصی به منظور ارتقای سطح اطلاعات کیفی اعضای کانون منتشر می شود نیز مشمول این آیین نامه می باشد.

تبصره ۲ - ویژه نامه هایی که به مناسبت های مختلف توسط نشریات تجربی دارای مجوز، منتشر می شود نیز مشمول این آیین نامه می باشد.

۱-۲ - کمیته ناظر بر نشریات تجربی استان

کمیته ناظر بر نشریات تجربی مساجد در هر استان مرجع بررسی درخواست های صدور مجوز نشر و رسیدگی به تخلفات و شکایات ناشی از عملکرد نشریات تجربی مساجد است و موظف است در حیطه اختیارات خود بر حسن اجرای مقررات این آیین نامه، مصوبات و شیوه نامه های کمیته مرکزی ناظر، نظارت نماید. این کمیته از این پس به اختصار کمیته ناظر نامیده می شود.

- ترکیب کمیته ناظر:

- مسئول دبیرخانه کانونهای فرهنگی هنری مساجد استان (رئیس کمیته)

- یک نفر حقوقدان به انتخاب مسئول دبیرخانه کانونهای فرهنگی هنری مساجد استان

- یک نفر از ائمه جماعات شاخص استان به انتخاب رییس کمیته

- کارشناس فرهنگی هنری کانونهای مساجد استان (دبیر کمیته)

- یک نماینده از مدیران مسئول نشریات تجربی موجود به انتخاب و پیشنهاد کارشناس فرهنگی هنری کانونهای مساجد استان و تایید رییس کمیته

تبصره ۳ - اعضای انتخابی کمیته ناظر برای یکسال انتخاب می شوند.

تبصره ۴ - دبیرخانه کمیته ناظر زیر نظر کارشناس فرهنگی هنری مساجد استان می باشد.

تبصره ۵ - جلسات کمیته ناظر با حضور ریاست کمیته و دو تن از اعضای دیگر، رسمی است و مصوبات آن نیز با اکثریت آراء حاضران در جلسه معتبر می باشد.

۱-۳ - کمیته مرکزی ناظر بر نشریات تجربی مساجد

کمیته مرکزی ناظر بر نشریات تجربی مساجد مرجع تایید نهایی صدور مجوز، رسیدگی به اعتراضات نسبت به تصمیمات و تجدید نظر در آراء کمیته ناظر استانی است و دبیرخانه آن در معاونت فرهنگی هنری ستاد عالی کانونهای مساجد کشور مستقر می باشد. این کمیته از این پس کمیته مرکزی ناظر نامیده می شود.

- ترکیب کمیته مرکزی ناظر

- دبیر ستاد عالی کانونهای فرهنگی هنری مساجد کشور (رئیس کمیته)

- معاون فرهنگی و هنری ستاد عالی کانونهای فرهنگی هنری مساجد کشور (نایب رئیس)

- نماینده مدیران مسئول نشریات تجربی مساجد به انتخاب مدیران مسئول عضو در کمیته های ناظر استانی

- دو نفر حقوقدان به انتخاب رئیس کمیته

تبصره ۶- دبیر کمیته مرکزی ناظر موظف است حسب مورد به تشخیص رئیس کمیته از کلیه اعضاء برای شرکت در جلسات دعوت بعمل آورده و دستور جلسه و اطلاعات لازم را برای اعضاء ارسال نماید.

تبصره ۷- جلسات کمیته مرکزی ناظر با حضور ریاست کمیته و دو تن از اعضاء رسمی است و مصوبات آن با رای اکثریت حاضرین معتبر است.

ماده ۲: نحوه درخواست مجوز و شرایط مدیر مسئول

۲-۱- مدیر کانون فرهنگی هنری مسجدی که متقاضی انتشار نشریه تجربی است می بایست درخواست کتبی مبنی بر انتشار نشریه را با ذکر مشخصات مدیر مسئول، عنوان نشریه، ترتیب انتشار و زمینه انتشار (موضوع بند ۱-۱)، به دبیرخانه کمیته ناظر تحویل نماید.

تبصره ۱- صاحب امتیاز همواره کانون فرهنگی هنری مسجد است و مدیر مسئول باید دارای شرایط زیر باشد:

۱- مدیر یا عضو کانون همان مسجد باشد.

۲- به تایید امام جماعت مسجد برسد.

۳- دارای تابعیت جمهوری اسلامی ایران باشد.

۴- عدم پیشینه کیفری در مراجع قضایی باشد.

۲-۲- در صورتیکه تقاضانامه ها ناقص و یا مدیران مسئول متقاضی انتشار نشریات فاقد شرایط قانونی مورد استناد این آیین نامه باشند، کمیته ناظر موظف است مراتب را به صورت مکتوب و با استناد به دلایل و مدارک لازم حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ دریافت و ثبت درخواست به متقاضیان اعلام نمایند.

۲-۳- کمیته ناظر موظف است در صورت فراهم بودن شرایط قانونی انتشار نشریه، مراتب موافقت خود را حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز به کمیته ناظر مرکزی اعلام نماید و کمیته ناظر مرکزی نیز می بایست حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز نسبت به تایید و یا رد صدور مجوز اقدام نماید.

۲-۴- در صورتیکه کمیته ناظر، ظرف مدت ۳۵ روز نسبت به اعلام کتبی دلایل عدم احراز شرایط قانونی برای صدور مجوز نشریه اقدام نکند، متقاضی می تواند مراتب اعتراض خود را به صورت مکتوب به کمیته مرکزی ناظر اعلام نماید. در این صورت رای کمیته مرکزی ناظر نافذ است.

۲-۵- کلیه نشریاتی که تا قبل از ابلاغ این آیین نامه اقدام به چاپ نشریه نموده اند حداکثر ۲ ماه فرصت دارند بر اساس ضوابط حاکم بر این آیین نامه وضعیت خود را با آیین نامه منطبق و اقدام به دریافت مجوز نمایند.

۲-۶- مدیر مسئول موظف است سه نسخه از هر شماره را بلافاصله پس از انتشار به دبیرخانه کمیته ناظر تحویل دهد.

ماده ۳- حقوق نشریات تجربی مساجد

۳-۱- نشریات تجربی مساجد از کلیه حقوق مطروحه در فصل سوم قانون مطبوعات جمهوری اسلامی برخوردار می باشند.

۳-۲- وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، ستاد عالی کانونهای فرهنگی هنری مساجد کشور و ادارات کل فرهنگ و ارشاد اسلامی استانها در چارچوب قوانین و در حدود اختیارات و امکانات از نشریات تجربی مساجد حمایت می نمایند.

ماده ۴- حیطه فعالیت

نشریات تجربی مساجد در انتشار مطالب به جز در موارد اخلاص به مبانی و احکام اسلام و حقوق عمومی و خصوصی مطابق ماده ۶ قانون مطبوعات آزاد هستند.

ماده ۵- رسیدگی به تخلفات و شکایات

۵-۱- کمیته ناظر موظف است به تخلفات و شکایات مکتوب حداکثر ظرف مدت ۳۰ روز از تاریخ دریافت و ثبت آن در دبیرخانه رسیدگی کرده و رای خود را صادر نماید.

۲-۵- آرای صادره، ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل اعتراض و درخواست تجدید نظر در کمیته مرکزی ناظر می‌باشد. در صورت عدم اعتراض در مهلت تعیین شده، حکم قطعی محسوب می‌شود.

۳-۵- کمیته مرکزی ناظر موظف است رای خود را در مورد شکایات مکتوب واصله حداکثر ظرف مدت ۲ ماه از تاریخ دریافت شکایت به صورت مکتوب به ذینفع و کمیته ناظر ابلاغ نماید.

۴-۵- آرای کمیته مرکزی ناظر قطعی و لازم الاجرا تلقی می‌گردد.

ماده ۶- تخلفات و تنبیهات

۱-۶- هرگاه نشریات تجربی مساجد مطالبی مشتمل بر توهین، افترا، خلاف واقع و انتقاد نسبت به اشخاص (اعم از حقیقی یا حقوقی) منتشر نماید، ذینفع حق دارد پاسخ را در ظرف یکماه به صورت مکتوب برای همان نشریه ارسال نماید و نشریه مزبور نیز موظف است توضیح و یا پاسخ دریافت شده را در اولین شماره که پس از وصول پاسخ منتشر می‌شود در همان صفحه و ستون و با همان حروفی که اصل مطلب منتشر شده است به چاپ برساند، منوط به آنکه جواب از دو برابر اصل مطلب تجاوز نکند و متضمن توهین و افترا به کسی نباشد.

تبصره ۱- اگر نشریه علاوه بر پاسخ مذکور، مطالب و یا توضیحات مجددی چاپ نماید، در این صورت حق پاسخگویی مجدد برای معترض باقی است. بدیهی است که درج قسمتی از پاسخ در حکم عدم درج محسوب می‌شود و متن پاسخ باید در یک شماره و به طور کامل درج شود.

تبصره ۲- در صورتی که نشریه از درج پاسخ امتناع ورزد و یا پاسخ را منتشر ننماید، شاکی میتواند به کمیته ناظر شکایت کند و کمیته ناظر در صورت احراز صحت شکایت جهت نشر پاسخ به نشریه اخطار خواهد نمود و هرگاه این اخطار موثر واقع نشود، کمیته ناظر، نشریه را به منع انتشار از ۳ تا ۶ ماه محکوم می‌نماید.

۲-۶- هرگاه بوسیله نشریات تجربی مساجد به مقدسات دینی و مذهبی اهانت شود کمیته ناظر نشریه را به منع انتشار دائم محکوم و مدیر پس از قطعی شدن حکم از حق انتشار نشریه دیگر محروم خواهد شد.

۳-۶- در صورت انتشار عکس‌ها و تصاویر و مطالب خلاف شئون دینی و اخلاقی کمیته ناظر، نشریه را توقیف از سه ماه تا یک سال محکوم می‌کند و در صورت تکرار تخلف پس از محکومیت اولیه نشریه به منع انتشار دائم محکوم می‌شود.

۴-۶- در موارد تهدید، افشای اسناد محرمانه، (اعم از حقیقی یا حقوقی) ایراد توهین، افترا و هتک حیثیت اشخاص در صورت وجود شاکی خصوصی و اثبات تخلف، کمیته ناظر نشریه را به منع انتشار از ۳ تا ۶ ماه محکوم می‌کند.

۵-۶- در کلیه تخلفات، کمیته ناظر مدیر مسئول را با ارائه مهلت حداکثر ۲۰ روزه جهت ادای توضیحات کتباً دعوت می نماید و در صورت عدم حضور موجه و یا کافی ندانستن توضیحات مدیر مسئول نشریه متخلف، کمیته ناظر می تواند حکم مقتضی را در مورد نشریه صادر نماید.

۶-۶- نشریاتی که براساس حکم کمیته ناظر به منع انتشار محکوم شده اند تا زمان قطعی شدن حکم انتشار نشریه با نظر و صلاحدید کمیته ناظر می توانند نشریه خود را منتشر نمایند.

۷-۶- در صورتیکه نشریه ای بدون رعایت مقررات ماده ۲ این آیین نامه منتشر شود کمیته ناظر، نشریه مزبور را به منع انتشار دائم محکوم نموده و ناشر آن به مدت یکسال حق انتشار نشریه دیگری را در آن مسجد و سایر کانونهای مساجد دیگر نخواهد داشت و در صورت تکرار، مجازات فوق به سه سال افزایش می یابد.

۸-۶- پرونده نشریات تجربی مساجد که بنا به تشخیص کمیته ناظر مشمول مواد ۲۴، ۲۵، ۲۶، ۲۷ قانون مطبوعات می باشند بر اساس مفاد مندرج در این مواد با آنان برخورد قانونی صورت گرفته و مراتب در صورت تشخیص کمیته ناظر مرکزی به مرجع صالحه ارجاع می شود.

۹-۶- در کلیه مواردی که مطالب نشریه بر اساس قوانین موضوعه کشور جرم تلقی شود کمیته ناظر می تواند مدیر مسئول نشریه را به مراجع ذیصلاح معرفی کند.

۱۰-۶- سایر ضوابط اجرایی، محتوایی و فرم های مربوطه که در این آیین نامه پیش بینی نشده پس از بحث و بررسی و تصویب در کمیته ناظر مرکزی و ابلاغ دبیر ستاد عالی کانونهای فرهنگی هنری مساجد کشور لازم الاجرا خواهد بود.

۱۱-۶- هرگونه تغییر در مفاد این آیین نامه منوط به تصویب در کمیته ناظر مرکزی و تایید وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی است

*این آیین نامه در ۶ ماده، ۲۶ بند و ۹ تبصره پس از دریافت مشاوره های لازم از مراجع ذیصلاح از جمله معاونت مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در تاریخ ۹۲/۵/۷ جهت اجرای یک ساله (آزمایشی) به تصویب کمیته ناظر مرکزی رسید و با تایید و ابلاغ وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی لازم الاجرا می باشد.

گفتنی است پس از یک دوره آزمایشی یک ساله و مشروط به عدم تغییر در مفاد فوق؛ این آیین نامه به عنوان آیین نامه قطعی تلقی شده و با ابلاغ دبیر ستاد عالی کانون های فرهنگی و هنری مساجد کشور طبق روال گذشته ادامه خواهد داشت.